

Formele reactie van Refugee Resettlement Advisory Group Nederland (RRAG NL) t.a.v. de wetsvoorstel nieuwe regels inzake huisvesting vergunninghouders (hervestigers)

Contact: rragnederland@gmail.com

website: <https://rrag.nl/>

Datum: 14 maart 2025

Samenvatting

Als vertegenwoordigers van hervestigde vluchtelingen in Nederland maken wij ernstig bezwaar tegen het voorgenomen verbod op voorrangsverlening aan statushouders bij huisvesting. Het voorstel ondermijnt het decennialange succesvolle hervestigingsbeleid, schendt het gelijkheidsbeginsel, gaat voorbij aan de bijzondere kwetsbaarheid van hervestigers, en belemmert integratie. Wij verzoeken de Raad van State dit wetsvoorstel kritisch te toetsen aan nationale en internationale wet- en regelgeving, en te erkennen dat de overheid een specifieke verantwoordelijkheid heeft voor mensen die zij actief naar Nederland heeft overgebracht.

1. Juridische bezwaren tegen het wetsvoorstel: Strijdigheid met gelijkheidsbeginsel

Het wetsvoorstel creëert een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en andere urgentiecategorieën. Statushouders worden als enige groep expliciet uitgesloten van urgentie, terwijl zij in dezelfde omstandigheden verkeren als andere aandachtsgroepen die wél in aanmerking komen voor urgentie: zij zijn 'technisch dakloos', kunnen geen wachttijd opbouwen, en bevinden zich in een kwetsbare positie. Dit vormt indirect onderscheid op basis van nationaliteit en staat op gespannen voet met artikel 1 van de Grondwet, artikel 14 EVRM en artikel 21 van het EU-Handvest.

Onverenigbaarheid met internationale verplichtingen

Het wetsvoorstel is in strijd met:

- Artikel 32 van de Kwalificatierichtlijn, dat gelijke toegang tot huisvesting voor statushouders vereist
- Artikel 27 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, dat passende huisvesting voor kinderen garandeert
- De specifieke verantwoordelijkheden uit het VN-Vluchtelingenverdrag ten aanzien van hervestigers

2. Specifieke positie van hervestigde vluchtelingen: Bijzondere verantwoordelijkheid van de Nederlandse overheid

Hervestigers worden, anders dan spontaan gearriveerde asielzoekers, door de Nederlandse overheid actief geselecteerd en naar Nederland overgebracht. Dit schept een directe verantwoordelijkheid voor adequate en humane huisvesting. De overheid kan zich niet aan deze verantwoordelijkheid onttrekken door een verbod op voorrang verlening in te stellen.

Kwetsbaarheid van de doelgroep

UNHCR selecteert hervestigers op basis van bijzondere kwetsbaarheid, waaronder:

- Alleenstaande vrouwen en ouders met minderjarige kinderen

- Personen met medische problematiek
- Slachtoffers van geweld en trauma
- LHBTIQ+ personen die gevaar lopen in het opvangland

Juist deze kwetsbare groepen worden onevenredig getroffen door het verbod op voorrangverlening, wat in strijd is met de zorgplicht van de overheid.

3. Ontbreken van realistische alternatieven: Onhaalbaarheid van voorgestelde alternatieven

De in de Memorie van Toelichting genoemde alternatieven zijn niet realistisch voor hervestigde vluchtelingen:

- Reguliere toewijzing sociale huurwoningen: De gemiddelde wachttijd van zeven jaar is onredelijk voor mensen die Nederland actief heeft uitgenodigd.
- Particuliere woonruimte: Onbetaalbaar door het aanzienlijke inkomensverschil (modaal inkomen: 44.000 euro versus 20.100-31.500 euro voor vluchtelingen).
- Huisvesting via eigen netwerk: Hervestigers hebben per definitie geen sociaal netwerk in Nederland.
- Woningdelen: Ongeschikt voor gezinnen met kinderen en creëert ongewenste afhankelijkheidsrelaties.

4. Impact op integratie en participatie: Vertraagde integratie en hogere maatschappelijke kosten

Een eigen woning is fundamenteel voor succesvolle integratie. Zonder stabiele huisvesting worden hervestigers belemmerd in:

- Het leren van de Nederlandse taal
- Deelname aan de arbeidsmarkt
- Opbouw van sociale contacten
- Verwerking van trauma's

Dit leidt tot langdurige uitkeringsafhankelijkheid en hogere maatschappelijke kosten, in tegenstelling tot het kabinetsbeleid van "meedoen vanaf dag 1".

Langdurig verblijf in asielopvang

Door het gebrek aan alternatieven zal de duur van verblijf in asielopvang toenemen, terwijl deze locaties volgens de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd ongeschikt zijn voor langdurig verblijf, met name voor kinderen.

5. Inconsistentie met ander overheidsbeleid

Het wetsvoorstel staat haaks op:

- De Wet versterking regie volkshuisvesting, die uitgaat van gemeentelijke regie bij woonruimteverdeling
- Het bestaande hervestigingsprogramma, dat duurzame oplossingen belooft
- De arbeidsmarkt doelstellingen, die afhankelijk zijn van snelle integratie

- De kernwaarden van solidariteit en gelijkwaardigheid die Nederland internationaal uitdraagt

Conclusie en verzoek aan de Raad van State

Op basis van bovenstaande argumenten verzoeken wij de Raad van State en de ministerie van Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening:

1. Het wetsvoorstel te toetsen aan het gelijkheidsbeginsel en te oordelen dat het verbod op voorrang voor hervestigers ongerechtvaardigd onderscheid maakt,
2. Te erkennen dat de Nederlandse overheid een specifieke verantwoordelijkheid heeft voor hervestigers die zij actief heeft uitgenodigd,
3. Te concluderen dat het hervestigingsprogramma zonder adequate huisvestingsmogelijkheden onuitvoerbaar wordt.

Concreet verzoeken wij:

- Hervestigers toegang te blijven geven tot sociale huurwoningen direct na aankomst
- Vluchtelingen die via hervestiging komen uitzicht te laten houden op een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd
- Toegang tot naturalisatie te behouden voor hervestigde vluchtelingen die moeite hebben met taalverwerving.

Wij spreken uit ervaring als we zeggen dat humane huisvesting de mentale gezondheid bevordert. Wij hebben Nederland leren kennen als een land met een open hart, barmhartig, dat niet wegloopt voor haar collectieve, regionale en internationale verantwoordelijkheid en juist solidariteit toont. Mensen in nood helpen is één van de bouwstenen van onze maatschappij en een belangrijk onderdeel van de Nederlandse waarden en identiteit.

Vluchtelingen die in aanmerking komen voor hervestiging hebben al heel veel meegemaakt, ze hebben niet gekozen om hun eigen land te verlaten en ze worden hiernaartoe gebracht na een zorgvuldig selectieproces en culturele oriëntatie te hebben doorlopen. Ze zijn een aanwinst voor onze maatschappij en samenleving.

Wij, de leden van de Refugee Resettlement Advisory Group, spreken uit ervaring: humane en tijdige huisvesting is essentieel voor een waardig bestaan en succesvolle integratie.

Hoogachtend,

Refugee Resettlement Advisory Group Nederland